

Jandarma kanununun 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî müdafaa ve Dahiliye encümenleri mazbataları (3/326)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/305

2 - II - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1706 sayılı Jandarma kanununun 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Dahiliye vekilliğinden yazılan 12 - 1 - 1937 tarih ve 15009 sayılı tezkere sureti sunulmuştur.

İşin tefsir yolu ile halline ve sonunun bildirilmesine yüksek müsaadelerini dilerim.

Başvekil

I. İnönü

Başvekâlet yüksek makama

1 — Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair Yüksek Meclisin 10 haziran 1933 tarih ve 766 sayılı kararının 2 nci maddesinde (1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesi mucibince jandarma erat ve subaylarının vazifei asliyeleri haricinde bir işte istihdamları menedilmiş olmakla kaymakam ve nahiyeye müdüriyeti vekâleti gibi diğer vazifelerde istihdamları muvafık görülmemiştir) kaydının bulunmasına binaen bizzat şimdiye kadar bu halin tatbikine imkân görülmemiştir.

2 — 1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesindeki (kanun ve nizamnamelerin ve bunlara müstenid salâhiyetten makamlardan verilen emirlerin mükellef tutmadığı hiç bir iş jandarmadan istenemez ve jandarma hiç bir suretle esas vazifesi haricinde kullanılamaz) kaydının kastettiği mana, Devletin diğer şubaları idariyesinin kanunen yapmakla mükellef bulunduğu vazife ve hizmetlerin, jandarma teşkilâtının müsellâh bir inzibat kuvveti ve memleketin her bucağına dağılmış olmasından istifade edilerek daha kolaylıkla yapacağı tahmin ve bu düşünceye dayanan kararlar ile bu teşekküle kanun ve nizamlara aykırı iş yaptırılmamasını ve Devletin emniyet ve asayiş unsuru ve kanunun bekçisi olan bu kuvvetten şeref ve haysiyeti ile mütenasip olmayan vazife ve hizmetlerin istenmemesi ve kendisinin bu gibi vazife ve hizmetlerde kullanılmaması esasına müstenid bulunduğu mütalea ve kabul edilmektedir.

3 — 1706 sayılı jandarma kanununun 1 nci maddesinde jandarmanın umumî emniyet ve asayiş korumağa, kanun ve nizamlar hükümlerinin icrasını temine ve bunlara müstenid hükümet emirlerini ifaya memur müsellâh ve askerî bir inzibat kuvveti olduğu ve 2 nci maddesile 14 nci maddesinde işbu vazifede istihdam itibarıyla jandarma genel komutanlığının Dahiliye vekâletine ve jandarma subaylarının mahallin en büyük mülkiye memurunun emri altında bulunmasına ve ancak jandarmanın talimü terbiye hususunda genel kurmay başkanlığına, silâh ve mühimmat itibarıyla Millî Müdafaa vekâletine bağlı ve 4 nci maddesinde zabturatında ve hususî kanunlarla gösterilmemiş zat işlerinde askerî kanun ve nizamlara tâbi bulunduğu yazılı olduğuna göre jandarma sınıfının sıfatı asliyesi sıfatı askerîye olmakla beraber bu çerçeve içerisinde gördüğü vazife ve hizmetlerin esasını vazifei mülkiye teşkil ettiği ve bu itibarla da jandarma subay ve erattır, vali kaymakam ve nahiyeye müdürlüğü gibi vekâletlerde istihdam edilmeleri 1706 sayılı

jandarma kanununun 1 ve 14 ncü maddelerile vilâyet idaresi kanununun 5 ve 23 ve 26 ncı maddeleri hükümlerine aykırı düşmemesi lâzım gelmektedir.

4 — Yüksek Meclisin yukarıda arzedilen 766 sayılı kararı, 2 nci maddedeki maruzatımızı takviye maksadile verilmiş olacağı kabul edilmiş olmakla beraber şimdiye kadar yapılan muamele ve tecrübelerle bu vaziyetin idamesi bir çok müşkilâta sebep olduğu anlaşıldığı cihetle memleket otorite ve idaresinin selâmeti bakımından jandarma subaylarının lüzumu halinde nahiye müdürü, kaymakam ve vali vekilliklerinde istihdam edilmeleri vekâletimizce doğru ve zarurî görülmektedir.

Bu şekle göre 1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesinin Yüksek Meclisce tefsiri için gerek olan muamelenin yapılmasına musaadei devletlerini arz ederim.

Dahiliye vekili
Ş. Kaya

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Karar No. 30
Esas No. 3/326

12 - II - 1937

Yüksek Başkanlığa

1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Dahiliye vekilliğinden yazılan tezkere sureti gönderildiğın ve işın tef-sir yolile halline dair olup encümenimize havale olunan Başvekâletin 6/305 sayılı ve 2 şubat 1937 tarihli tezkeresi encümenimizce Dahiliye vekili-nin huzurile okundu ve görüşüldü.

Ekseriya uzak memleketlerimizdeki kıym şid-detı, ve fevkalâde vakayiin tahaddüsü dolayısile münhal kalan vilâyet, kaza ve nahiyelere vekilin celbi ve gerekse asilin gönderilmesi mümkün ola-madığından bilmecebur mezkûr mahallerdeki jan-darma subaylarının vekilliklerde istihdam edil-mesi zarurî görülmekte ise de 766 sayılı kararın ikinci maddesinin sarahati karşısında bu işın tef-sir yolile halli imkân haricinde olduğundan key-fiyetin dahilî nizamnameye göre 1706 sayılı jan-darma kanununun 18 nci maddesine bir fıkra ilâ-

vesile Dahiliye vekiline salâhiyet itası, encümeni-mizce muvafık görülmüş ve müstacelen müzake-resi ricasile ve havalesi veçhile Dahiliye encüme-nine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunul-muştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakir	Erzurum	Samsun
K. Seviktekin	Ş. Koçak	R. Barkın
Antalya	Balıkesir	Erzurum
C. Mengülibörü	C. Esener	A. Akyürek
İstanbul	Kırşehir	Kars
Dr. H. Ş. Erel	L. M. Özdeş	A. Kızıldoğan
Kocaeli	Muğla	Tekirdağ
N. Bozatkı	A. Tuna	R. Apak
Sinob	Tokad	Urfa
C. K. İncedayı	H. Konay	Ahmed Yazgan
Yozgad		
C. Arat		

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 13

Esas No. 3/326

12 - II - 1937

Yüksek Reisliğe

1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Dahiliye vekilliğinden yazılan tezkerenin gönderildiğini bildiren Başvekâletin 2 şubat 1937 tarih ve 6/305 sayılı tezkeresi encümenimize de havale buyurulmuş olmakla Millî Müdafaa encümeninin mazbatasile birlikte okundu ve iş konuşuldu:

Zaruret halinde jandarma zabıtlarının İdare âmirliklerinde vekil sıfatıyla ve muvakkaten istihdamlarına imkân hâsıl etmekte fayda görülmüş, ve ancak işin tefsir yolile halli kanunun sarahati karşısında, gayri mümkün bulunmuş olmasına binaen Millî Müdafaa encümeninin tanzim eylediği lâyihanın aynen kabulüne 12 - II - 1937 tarihindeki toplantımızda karar verilmiştir. Yüksek Başkanlığa sunulur.

Da. E. Reisi	R. V.	M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Çanakkale
C. Uybdın	F. Öztrak	Ş. Yaşın

Kâtib	A. Karahisar	Antalya
Mardin	İ. U. Aykurt	R. Kaplan
Edib Ergin		
Burdur	Bursa	Çanakkale
H. Onaran	F. Güvendiren	H. Ergeneli
Çoruh	Çorum	Erzurum
A. Tüzün	K. Alpars	N. Elgün
Erzurum	Kars	Kütahya
Z. Soydcı	E. Özofuz	M. Somer
Malatya	Samsun	Sivas
E. Barkan	E. Tuncel	S. Görkey
Tokad	Tokad	Urfa
G. Pekel	H. Ergun	M. Dinçsoy
Urfa	Zonguldak	
B. Günay	R. Vardar	

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

1706 sayılı jandarma kanununun 18 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1706 numaralı jandarma kanununun 18 nci maddesine aşağıda yazıldığı veçhile bir fıkra eklenmiştir:

Kanun ve nizamnamelerin ve bunlara müstenid salâhiyettar makamlardan verilen emirlerin mükellef tutamadığı hiç bir iş jandarmadan istenemez ve jandarma hiç bir suretle esas vazifesi haricinde kullanılamaz.

Ancak zarurî hallerde Dahiliye vekilinin

emrile jandarma subaylarının muvakkaten vali, kaymakam ve nahıye müdürlükleri vekilliklerinde istihdamları caizdir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükmünün icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.